

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Onderzoeksrapport uitvoering Motie# 21

Ministerie van Infrastructuur en
Waterstaat

Uitgebracht aan: CIO Rijk
Datum: 4 november 2024
Kenmerk: 2024-0000516641

Inhoud

[Samenvatting](#)

1 [Inleiding](#)

1.1 [Aanleiding](#)

1.2 [Doelstelling](#)

1.3 [Afbakening](#)

1.4 [Leeswijzer](#)

2 [Aanpak](#)

2.1 [Bevindingen](#)

2.2 [Aandachtspunt](#)

3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)

3.1 [Bevindingen](#)

3.2 [Aandachtspunt](#)

4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)

5 [Totstandkoming rapportage](#)

5.1 [Bevindingen](#)

6 [Lessons learned](#)

7 [Verantwoording onderzoek](#)

8 [Ondertekening](#)

9 [Bijlage: managementreactie](#)

Samenvatting

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft opvolging gegeven aan Motie#21 door een juridische analyse op wet- en regelgeving uit te voeren en een inventarisatie en toetsing te coördineren bij 16 IenW **dienstonderdelen en ZBO's** (hierna: onderdelen). Aanvullend zijn door IenW twee centrale toetsen uitgevoerd om de accuraat- en volledigheid van de aangeleverde resultaten te controleren en aan te vullen.

Uit het ADR onderzoek volgen enkele aandachtspunten ten aanzien van de volledigheid en accuraatheid van de door IenW uitgevoerde inventarisatie en toetsing.

Aandachtspunten

- Overwegingen en consequenties van keuzes in afbakening zijn niet expliciet benoemd. IenW heeft ervoor gekozen om een rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT) buiten scope van de inventarisatie en toetsing te laten. Door deze bepaling blijft een tal van kleinere organisaties buiten beeld, zoals adviescommissies en keurings- en classificatie instanties. Dit bereik is conform het plan van aanpak wat is gedeeld met de Kamer, en overlegd met het CIO Rijk. Deze uitsluiting en de onderbouwing hiervan is echter niet expliciet in het rapport opgenomen waardoor mogelijk een verkeerd beeld kan ontstaan van de volledigheid.
- Het is niet aantoonbaar dat toetsing op de criteria **'onderlinge consistentie' en '(on)eigenlijk gebruik'** heeft plaatsgevonden. In de beschreven methodiek (opzet) geeft IenW de inventarisaties van onderdelen te toetsen op **het beoordelingscriterium 'onderlinge consistentie'**. Uit de rapportage of andere vastleggingen wordt echter niet

aantoonbaar gemaakt dat een dergelijke controle daadwerkelijk heeft plaatsgevonden (bestaan) of welke uitgangspunten hierbij golden. Ditzelfde aandachtspunt geldt voor het juridische criterium **'(on)eigenlijk gebruik'**. Dit heeft tot gevolg dat achteraf niet navolgbaar is of de beoordeling op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en opdrachtgever

In het debat van 19 januari 2021 over het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire Ondervragings-commissie Kinderopvangtoeslag is bij motie van het lid Marijnissen (SP) c.s. verzocht om 'voor 1 maart 2021 een voorstel te doen hoe overall binnen overheidsinstellingen vervulde data, risicomodellen en het gebruik van nationaliteit worden opgeruimd'. Uitvoering van deze motie vond plaats met inachtneming van het verzoek van lid Klaver (GroenLinks) c.s. om hierbij niet alleen te kijken naar nationaliteit, maar ook naar etniciteit en geboorteplaats (hierna te noemen Motie#21). De staatssecretaris van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft in april 2021 de Kamer een voorstel gestuurd voor de uitvoering van Motie#21. Vervolgens heeft elk departement een plan van aanpak en planning opgesteld. De resultaten van de inventarisatie en toets van het gebruik van afkomstgerelateerde indicatoren zijn door de ministeries met de Kamer gedeeld.

De Auditdienst Rijk (ADR) is door de Chief Information Officer (CIO) Rijk gevraagd een externe toets uit te voeren naar de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21.

1.2. Doelstelling en onderzoeksvragen

De doelstelling van het onderzoek is om de opdrachtgever inzicht te bieden in hoe de departementen de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21 en de uitkomsten in de rapportage procesmatig hebben geborgd, teneinde de departementen in staat te stellen de Kamer daarover te informeren en te bepalen of in de uitvoering en rapportage aanvullingen en/of bijstellingen nodig zijn.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Hoe hebben de departementen de accurate- en volledigheid van de uitvoering van Motie#21 en de uitkomsten in de rapportage procesmatig geborgd?

De volgende deelvragen zijn geformuleerd:

1. Welke aanpak, uitgangspunten en definitie(s) van afkomstgerelateerde persoonsgegevens en risicomodellen zijn geformuleerd?
2. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige inventarisatie van de gebruikte afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
3. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor een accurate en volledige toets op onrechtmatig en oneigenlijk gebruik van de geïnventariseerde afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen?
4. Welke waarborgen zijn tijdens de uitvoering getroffen voor het accuraat en volledig rectificeren of wissen van afkomstgerelateerde persoonsgegevens die als onrechtmatig of oneigenlijk zijn beoordeeld?
5. Hoe zijn de uitkomsten van de drie processtappen verwerkt in de rapportages?
6. Wat zijn de lessons learned en eventuele verbetermogelijkheden bij de uitvoering van Motie#21?

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

1.3 Afbakening

Het onderzoek richt zich op de drie onderliggende processtappen van de uitvoering zoals beschreven in het voorstel: de inventarisatie en toets van het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens in risicomodellen en andere gegevensverwerkingen en het rectificeren of wissen van persoonsgegevens wanneer onrechtmatig oneigenlijk gebruik blijkt uit de toets. Dit omvat ook het waar nodig informeren van betrokkenen.

De uitvoering van de motie bevat niet alleen het gebruik van afkomstgerelateerde persoonsgegevens als indicator in risicomodellen, maar ook het gebruik hiervan in gegevensverwerkingen in het algemeen. Gegevens over iemands nationaliteit kunnen bijvoorbeeld opgeslagen zijn (gegevensverwerking), maar geen indicator zijn van een risicomodel. Beide soorten gebruik worden in het onderzoek meegenomen.

Het ADR-onderzoek concentreert zich specifiek op de procesmatige waarborgen die zijn getroffen bij de uitvoering van Motie#21. De ADR doet geen inhoudelijk onderzoek naar de mate van accuraatheid en volledigheid van de departementale inventarisatie, toets en rectificatie en het wissen zelf, middels bijvoorbeeld data-analyses in systemen en processen.

Dit deelrapport geeft inzicht in de wijze waarop lenW uitvoering aan de motie heeft gegeven. De verschillende deelrapporten zullen uiteindelijk input vormen voor de rode dradenrapportage.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de aanpak van lenW voor het uitvoeren van Motie#21. Vervolgens lichten we in hoofdstuk 3 de waarborgen toe die zijn getroffen voor een volledige en accurate inventarisatie en toets. In hoofdstuk 4 lichten we toe hoe het proces van rectificeren of wissen van toepassing is voor lenW. Het totstandkomingsproces van de rapportage beschrijven we in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 omvat de lessons learned zoals aangedragen door lenW en hoofdstuk 7 betreft een verantwoording van dit onderzoek.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

2. Aanpak

In dit hoofdstuk gaan wij in op de eerste deelvraag: **"Welke aanpak, uitgangspunten en definitie(s) van afkomst-gerelateerde persoonsgegevens en risicomodellen zijn geformuleerd?"**. Deze deelvraag hebben wij onderzocht aan de hand van een aantal aspecten.

Gevolgdde aanpak

Betrokkenen en hun rollen

Doelstelling

Gehanteerde definities

Bereik van het departementale onderzoek

We beschrijven eerst feitelijk en samenvattend wat IenW heeft georganiseerd voor de uitvoering van Motie#21.

Vervolgens geven we een aandachtspunt mee volgend uit onze analyse.

Inhoud

Samenvatting

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

2.1 Bevindingen inzake de aanpak bij I enW

Gevolgde aanpak

In de Kamerbrief van de Staatssecretaris van BZK van 8 april 2021 werd geadviseerd de inventarisatie van afkomst-gerelateerde verwerkingen centraal uit te voeren langs drie sporen:

- een juridische analyse van relevante wet- en regelgeving op het beleidsterrein (spoor 1);
- op grond van de juridische analyse een doorlichting van de verwerkingsregisters van persoonsgegevens (spoor 2);
- een actieve zoektocht om binnen de eigen organisatie, processen en systemen in kaart te brengen waar deze indicatoren in risicomodellen worden gebruikt (spoor 3).

Uit het onderzoek volgt dat I enW bovenstaande instructie heeft gevolgd, alsmede een (centrale) beoordeling van juistheid, volledigheid en rechtmatigheid.

Juridische analyse (spoor 1)

In juli 2021 heeft I enW centraal uitvoering gegeven aan spoor 1, het uitvoeren van een juridische analyse van wet- en regelgeving. Hierbij zijn wettenbanken doorzocht op afkomstgerelateerde indicatoren. Deze inventarisatie werd uitgevoerd door de Hoofddirectie Bestuurlijke Juridische Zaken (HBJZ).

Eerste uitvraag onderdelen (spoor 2 en 3)

Parallel hieraan heeft het projectteam -via de CIO I enW- aan alle binnen scope vallende onderdelen gevraagd informatie aan te leveren over risicomodellen waar afkomstgerelateerde indicatoren worden verwerkt. Hiertoe is bovengenoemde kamerbrief van 8 april 2021 gedeeld, en zijn onderdelen

verzocht een doorlichting van het verwerkingsregister en een actieve zoektocht binnen de eigen organisatie uit te voeren.

Tweede uitvraag onderdelen (spoor 2 en 3)

In december 2021 en januari 2022 nam het projectteam opnieuw contact op met de betrokken onderdelen. Na overleg in het CIO Beraad was besloten de scope van de uitvoering van de motie te verbreden: afkomstgerelateerde indicatoren zouden niet alleen in risicomodellen geïnventariseerd en getoetst moeten worden, maar in *alle* verwerkingen.

In een tweede aanschrijving werd daarom verzocht de inventarisatie nogmaals uit te voeren danwel te bevestigen. Ook werd herhaald dat een actieve zoektocht werd verwacht. Aanvullend is een invulformulier meegestuurd met het verzoek om de grondslag van verwerkingen nader toe te lichten en te toetsen op doeleinde, rechtmatigheid, en nut en noodzaak.

Beoordeling van juistheid, volledigheid, en rechtmatigheid (centrale toetsing)

Aan de hand van de verschillende informatiebronnen –de juridische analyse en uitvraag onderdelen- heeft het projectteam (centraal) twee analyses uitgevoerd.

Ten eerste is een analyse gedaan op de *juistheid* en *volledigheid* van de inventarisatie. Hierbij is de door HBJZ uitgevoerde juridische analyse vergeleken met de aangeleverde inventarisatie van onderdelen.

Ten tweede is een analyse gedaan op de *rechtmatigheid* van de aangeleverde verwerkingen. Hierbij is de door onderdelen uitgevoerde toetsing aangevuld en getoetst aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

Betrokkenen en hun rollen

De CIO IenW belegde de uitvoering van Motie #21 bij de Directeur Concerndirectie Informatievoorziening (CDIV). De directeur CDIV stelde hierop een projectteam samen bestaande uit de Privacy Officer en een senior-adviseur. Beide projectteamleden waren werkzaam binnen CDIV. Vanaf augustus 2022 werd het projectteam aangevuld met een extern juridisch adviseur met een achtergrond in privacyrecht.

De Directie Eigenaarsadvisering was betrokken bij de bepaling van de scope. Verder hebben voortgangsgesprekken plaatsgevonden met Functionaris Gegevensbescherming (FG) en de directeur CDIV. De directeur CDIV zorgde voor afstemming met de CIO en de Bestuursraad (pSG en SG).

Voor de inventarisatie werd contact opgenomen met de hoofden van de diensten. Uit vastleggingen blijkt dat er binnen de diensten sprake was van brede betrokkenheid op diverse niveaus.

Doelstelling

Conform de Kamerbrief van 21 oktober 2021 stelde het projectteam een plan van aanpak op. Hieruit volgt de volgende opdracht:

1. ***"Uitvoeren van een inventarisatie waar afkomstgegevens een rol spelen.***
2. ***Toetsen in hoeverre er sprake is van onrechtmatig of oneigenlijk gebruik van afkomstgegevens. Afkomstgegevens die onrechtmatig of oneigenlijk gebruikt zijn rectificeren of verwijderen.***
3. ***De personen informeren waarvan de afkomstgegevens onrechtmatig of oneigenlijk zijn gebruikt."***

In het plan van aanpak beschrijft het projectteam de doelstelling als volgt:

"het verwijderen of rectificeren van onrechtmatig of oneigenlijk gebruikte afkomstgegevens, het beëindigen van onrechtmatige of oneigenlijke verwerkingen van afkomstgegevens en informeren van betrokkenen hierover conform de kabinetsbrief van 8 april."

Inhoud

Samenvatting

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

Gehanteerde definities

Afkomstgerelateerde indicatoren

Inventarisatie vond zowel centraal als decentraal plaats. In de centrale inventarisatie -de juridische analyse door HBJZ- zijn wettenbanken doorzocht op de termen "nationaliteit" en/of "plaats van geboorte".

In de decentrale inventarisatie -uitvraag aan onderdelen- was voor afkomstgegevens geen specifieke begripsduiding opgenomen. Wel werd verwezen naar de Kamerbrief van BZK van 8 april 2021, welke de termen 'nationaliteit', 'etniciteit' en 'geboorteplaats' bevat. In het eindrapport is toegelicht dat bewust is gekozen om de communicatie van BZK over te nemen en de reikwijdte van de uitvraag op voorhand niet te veel te beperken:

"Vanuit Motie 21 of coördinatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is echter geen begripsaanduiding gegeven voor nationaliteit, geboorteplaats en etniciteit. IenW heeft ervoor gekozen om niet alsnog een duiding te geven aan deze begrippen, omdat een te restrictieve uitleg beperkend kan werken in de uitvraag. De ruimte die Binnenlandse Zaken heeft gegeven aan de departementen is dus doorgegeven aan de dienstonderdelen en de zelfstandige bestuursorganen."

Het gebruik van 'ruime' definities vormde voor de betrokken diensten tijdens de inventarisatiefase geen aanleiding tot het stellen van vragen.

Na de inventarisatiefase maakte het projectteam in verband met de relevantie voor de motie een selectie van opgaves die meegenomen werden in volgende fasen van de motie. Daarbij zijn de volgende uitsluitingen voor 'nationaliteit' geformuleerd: '*nationaliteit van voertuigen en vestigingsplaatsen, nationaliteit met als doel onderscheid te maken op ras, en etniciteit blijkende uit andere kenmerken*'.

Risicomodellen

Voor de definiëring van 'risicomodellen' werd in de eerste uitvraag aan onderdelen wederom verwezen naar eerdergenoemde kamerbrief. Deze bevat vervolgens een verwijzing naar een definitie in *het onderzoek van de Algemene Rekenkamer (AR) 'Aandacht voor Algoritmes'*. Het genoemde AR rapport bevat echter geen definitie voor risicomodellen.

Een vanuit het CIO Beraad voorgestelde wijziging in de scope gaf aanleiding tot een tweede, bredere uitvraag. In deze uitvraag wordt gesproken over "alle verwerkingen van afkomstgegevens" in plaats van uitsluitend risicomodellen.

Juridische criteria

Gedurende de toetsingsfase zijn de termen 'rechtmatigheid' en '(on)eigenlijk gebruik' (c.q. behoorlijkheid*) gehanteerd.

Met rechtmatigheid werd bedoeld "*dat de verwerking van de afkomstgegevens een grondslag heeft in de wet*". Voor '(on)eigenlijk gebruik' is geen eenduidige definitie gegeven.

*In het eindrapport van IenW is aangegeven dat (on)eigenlijk wordt gebruikt als synoniem voor behoorlijkheid.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

Bereik van het departementale onderzoek

De scope van de betrokken onderdelen is beschreven in het plan van aanpak:

"Motie 21 vraagt om onderzoek te doen binnen 'alle overheidsinstellingen'. Het kabinet heeft aangegeven dat 'medeoverheden' binnen de scope van het onderzoek vallen voor zover het de uitvoering van Rijksbeleid betreft"

Daarmee omvatte het onderzoek alle (negen) onderdelen van het departement alsmede zeven ZBO's (hierna: onderdelen) ressorterend onder het ministerie van IenW:

- Dienstonderdelen
 - DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
 - DG Milieu en Internationaal
 - DG Mobiliteit
 - DG Water en Bodem
 - DG Rijkswaterstaat
 - Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)
 - Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)
 - Planbureau van de Leefomgeving (PBL)
 - pSG (Bedrijfsvoering)
- ZBO's
 - Airport Coordination Netherlands (ACNL)
 - Centraal Bureau voor de uitgifte van Rijvaardigheidsbewijzen (CBR)
 - Instituut voor certificering en examinering in de mobiliteitsbranche (IBKI)
 - Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)
 - Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie (NIWO)
 - Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW)

- Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)

IenW heeft met vanuit het criterium "voor zover het uitvoering van Rijksbeleid betreft" ervoor gekozen om Rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT) buiten scope van het onderzoek te laten. Dit is afgestemd met de Directie Eigenaarsadvisering en het CIO Rijk. Het betreffen hier met name adviescommissies en keurings- en classificatie instanties (zoals APK).

Onderzoek naar deze RWT's zou naar eigen zeggen door de omvang van deze groep organisaties, het laag ingeschatte risico en de afgesproken planning van Motie#21 tot een onevenredige hoeveelheid extra werkzaamheden leiden. Het project IenW verwachtte hier geen voor de motie relevante resultaten uit.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

2.2 Aandachtspunt inzake de aanpak bij I enW

Uit het onderzoek volgt met betrekking tot de aanpak van I enW een aandachtspunt ten aanzien van de volledigheid en accuraatheid van de uitvoering van Motie#21. Deze wordt in het onderstaande toegelicht.

Overwegingen en consequenties van keuzes in afbakening zijn niet expliciet benoemd

I enW heeft **met het criterium** “voor zover het uitvoering van *Rijksbeleid betreft*” **ervoor gekozen om een** rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT) buiten scope van de inventarisatie en toetsing te laten. Door deze bepaling blijft een tal van kleinere organisaties buiten beeld, zoals adviescommissies en keurings- en classificatie instanties. Dit bereik is conform het plan van aanpak wat is gedeeld met de Kamer, en overlegd met het CIO Rijk. Deze uitsluiting en de onderbouwing hiervan is echter niet expliciet in het rapport opgenomen waardoor mogelijk een verkeerd beeld kan ontstaan van de volledigheid.

Inhoud

Samenvatting

- 1 Inleiding
 - 1.1 Aanleiding
 - 1.2 Doelstelling
 - 1.3 Afbakening
 - 1.4 Leeswijzer
- 2 Aanpak
 - 2.1 Bevindingen
 - 2.2 Aandachtspunt
- 3 Waarborgen inventarisatie en toetsing
 - 3.1 Bevindingen
 - 3.2 Aandachtspunt
- 4 Waarborgen rectificeren of wissen
- 5 Totstandkoming rapportage
 - 5.1 Bevindingen
- 6 Lessons learned
- 7 Verantwoording onderzoek
- 8 Ondertekening
- 9 Bijlage: managementreactie

3. Waarborgen voor de inventarisatie en toetsing

In dit hoofdstuk beschrijven we welke waarborgen IenW heeft getroffen voor een accurate en volledige inventarisatie (deelvraag 2) en voor een accurate en volledige toets (deelvraag 3). Voor zowel de inventarisatie als de toets hebben we de volgende aspecten onderzocht:

Monitoring van de inventarisatie en toetsing

Beoordeling van de inventarisatie en toetsing

Aanvullende waarborgen

We beschrijven eerst feitelijk en samenvattend welke waarborgen IenW heeft ingericht voor een volledige, accurate inventarisatie en toetsing. Vervolgens geven we een aandachtspunt mee volgend uit de analyse.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

3.1 Bevindingen inzake de door I en W getroffen waarborgen voor de inventarisatie en toetsing

Monitoring van de inventarisatie en toetsing

In de eerste ronde van de uitvraag is onderdelen gevraagd afkomstgegevens in risicomodellen te inventariseren. Het projectteam hield hierop bij wat de aard van de reacties was, en of deze naar inschatting voldoende volledig was.

In de tweede ronde van uitvraag is het bereik van de uitvraag verbreed naar *alle* verwerkingen. Daarnaast is gevraagd om de grondslag van verwerkingen nader toe te lichten en te toetsen. De inhoudelijke resultaten van deze decentrale inventarisatie en toetsing werden verwerkt in een detailoverzicht. Dit overzicht omvatte een inhoudelijke toelichting –doel, grondslag, nut en noodzaak- op niveau van de verwerkingen.

Beoordeling van de inventarisatie en toetsing

Het projectteam heeft twee centrale toetsen uitgevoerd, ter beoordeling van de inventarisatie en ter beoordeling van de toetsing. Deze zijn beschreven in twee afzonderlijke deelrapporten.

Beoordeling van inventarisatie

De vooraf uitgevoerde juridische analyse van HJBZ stelde het projectteam in staat het bovengenoemde detail-overzicht van opgegeven verwerkingen te vergelijken met een onafhankelijke bron. Aan de hand van deze vergelijking is gecontroleerd op- *juistheid* ('**komen de opgegeven gegevens overeen?**') en *volledigheid* ('**zijn alle gegevens opgegeven die logischerwijs volgen uit de taken van de dienstonderdelen?**'). Naar eigen zeggen is ook gecontroleerd op *onderlinge consistentie*.

De centrale toets door het projectteam op juistheid, volledigheid en onderlinge consistentie betrof naar eigen zeggen een marginale toets aangezien één van de uitgangspunten van de inventarisatie het beginsel van "vertrouwen" was. Op grond daarvan is vooral nagegaan of de opgave in lijn is met wat verwacht zou mogen worden op basis van de wettelijke taken.

Waar de resultaten van de toets daartoe aanleiding gaven, zijn controlevragen gesteld aan dienstonderdelen.

Beoordeling van toetsing

Naast de toets op de juistheid, volledigheid en onderlinge consistentie van de inventarisatie, is ook een centrale toets uitgevoerd op het criterium '*rechtmatigheid*'. **Voor het vaststellen van de rechtmatigheid van verwerkingen is getoetst op de grondslagen van de AVG en -waar van toepassing- internationale wetgeving.**

Naar eigen zeggen is ook gecontroleerd op '*(on)eigenlijk gebruik*' (c.q. '*behoorlijkheid*').

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

Aanvullende waarborgen

Zowel voor een volledige accurate inventarisatie als voor de toetsing heeft het projectteam de volgende aanvullende waarborgen getroffen:

De samenstelling van het team en betrokkenheid van functionarissen was een waarborg voor een accurate en volledige inventarisatie en toetsing

Het projectteam Motie#21 bestond uit de Privacy Officer en een senior-adviseur. Vanaf augustus 2022 werd het team aangevuld met een extern juridisch adviseur met expertise op het gebied van privacyrecht. Voor de juridische analyse van de wetgeving is HBJZ betrokken. Tot slot hebben periodiek voortgangsgesprekken plaatsgevonden met de FG en het MT van de Concerndirectie Informatievoorziening (CDIV) waarbij eventuele knelpunten werden besproken. Aangegeven is dat deze samenstelling zorgde voor voldoende tijd voor de uitvoering, goede organisatiekennis en korte lijnen naar de onderdelen.

Bij de uitvraag is betrokkenheid van de hoogste leiding benadrukt

Om te zorgen voor voldoende urgentie heeft het projectteam de verantwoordelijkheid voor een volledige aanlevering van informatie belegd op het hoogste niveau van de betreffende onderdelen, oftewel het niveau van DG of directeur.

Dit verliep in de eerste plaats middels het verstrekken van de opdracht aan de hoogste leiding. Ook wederhoor van het conceptrapport verliep via het verantwoordelijk management. In een deelwaarneming van vijf onderdelen zien wij terug dat in vier gevallen akkoord is gegeven op niveau van de directie of het management.

3.2 Aandachtspunt inzake de door IenW getroffen waarborgen voor de inventarisatie en toetsing

Uit het onderzoek volgt met betrekking tot de waarborgen van IenW een aandachtspunt ten aanzien van de volledigheid en accuraatheid van de uitvoering van Motie#21. Deze wordt in het onderstaande toegelicht.

Het is niet aantoonbaar dat toetsing op de criteria 'onderlinge consistentie' en '(on)eigenlijk' gebruik heeft plaatsgevonden

In de beschreven methodiek (opzet) geeft IenW de inventarisaties van onderdelen te toetsen op het **beoordelingscriterium 'onderlinge consistentie'**. Uit de rapportage of andere vastleggingen wordt echter niet aantoonbaar gemaakt dat een dergelijke controle daadwerkelijk heeft plaatsgevonden (bestaan) of welke uitgangspunten hierbij golden.

Ditzelfde aandachtspunt geldt voor het juridische criterium '(on)eigenlijk gebruik'.

Dit heeft tot gevolg dat achteraf niet navolgbaar is of de beoordeling op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

4. Waarborgen voor het rectificeren of wissen

In de kamerbrief van 16 december 2022 informeert de Minister van IenW over de uitkomsten van het onderzoek bij IenW. Samenvattend concludeert IenW:

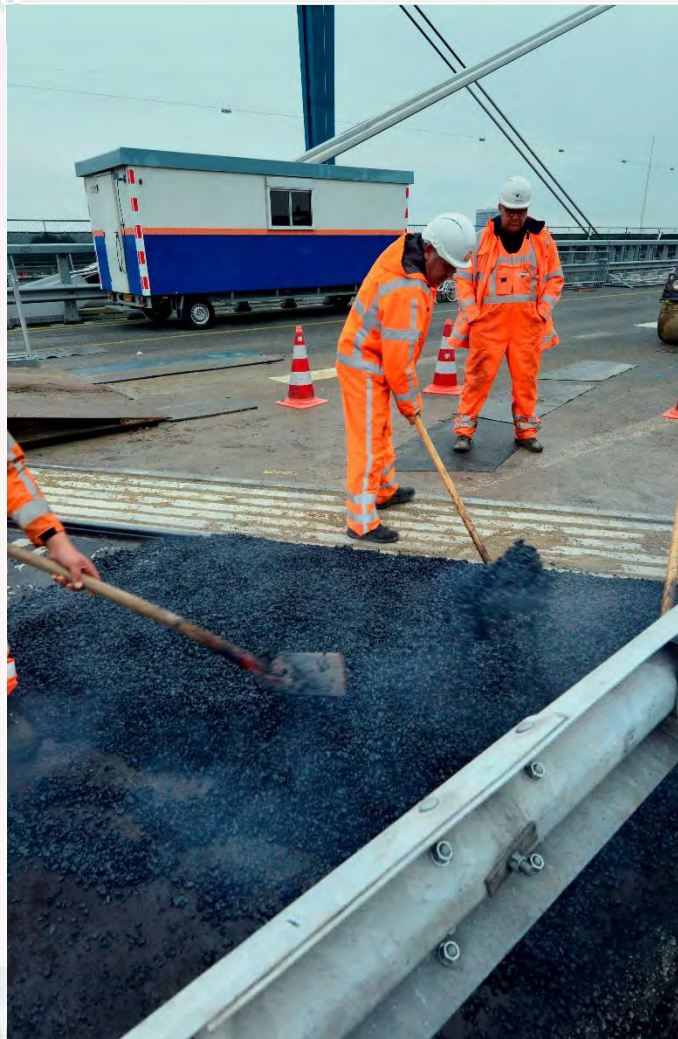
“Alle opgegeven verwerkingen zijn getoetst op rechtmatigheid en behoorlijk (niet oneigenlijk) gebruik. Het gebruik van deze afkomstgegevens binnen alle opgegeven verwerkingen is rechtmatig bevonden. Geen van de verwerkingen met afkomstgegevens is onbehoorlijk. Er is daarom geen reden om over te gaan tot fase 3 van het onderzoek: het verwijderen of rectificeren van deze gegevens en het informeren van betrokkenen hierover is niet van toepassing.”

Hieruit volgt dat het proces van rectificeren of wissen bij IenW niet van toepassing was.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

5. Totstandkoming rapportage

In dit hoofdstuk behandelen we deelvraag 5 van het **onderzoek**: “*Hoe zijn de uitkomsten van de drie processtappen verwerkt in de rapportage?*”. Hierbij richten we ons op de volgende vier onderwerpen:

Totstandkoming en betrokken functionarissen

Consistentie van gehanteerde definities

Consistentie van bereik

Navolgbaarheid van bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijven we feitelijk hoe de rapportage over de uitvoering van Motie#21 – zoals deze is gedeeld met de Tweede Kamer - tot stand is gekomen.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

5.1 Bevindingen inzake de totstandkoming van de rapportage

Totstandkoming en betrokken functionarissen

Na verwerking van de resultaten van de inventarisatie en toetsing in een conceptrapport, werd dit rapport op 25 november 2022 aangeboden aan IenW onderdelen voor wederhoor. Deze werkwijze zien wij terug in een deelwaarneming van vijf onderdelen. Bij vier onderdelen hebben we ook een vastlegging van een reactie ontvangen, en vastgesteld dat tekstvoorstellen zijn meegenomen in het definitieve eindrapport.

Na hoor-wederhoor is een definitief concept aangeboden voor accordering binnen de lijn. Hierbij zijn de volgende functionarissen betrokken: de directeur CDIV, de Functionaris Gegevensbescherming, de CIO, de pSG, de SG en de Minister. Op 15 december 2022 heeft de minister akkoord gegeven op het conceptrapport. Op 16 december 2022 is het definitieve rapport gepubliceerd.

Consistentie van gehanteerde definities

Zoals benoemd in hoofdstuk 2 is de definitie van **'nationaliteit' gedurende de toetsingsfase nader** gespecificeerd. Specifiek gaat het om de uitsluitingen **'nationaliteit van voertuigen en vestigingsplaatsen, nationaliteit met als doel onderscheid te maken op ras, en etniciteit blijkende uit andere kenmerken'**. Hierdoor zijn mogelijk minder verwerkingen gerapporteerd dan aangeleverd door onderdelen. Deze wijziging en de overwegingen hierbij zijn navolgbaar en expliciet toegelicht in het rapport, en daarom herleidbaar naar de

aangeleverde resultaten.

Consistentie van het bereik

In hoofdstuk 2 wordt beschreven welke IenW onderdelen in scope zijn geweest bij de uitvoering van Motie#21. Alle genoemde onderdelen genoemd in het plan van aanpak komen terug in de rapportage van IenW.

Navolgbaarheid van bevindingen

Het projectteam heeft een dossier bijgehouden tijdens de uitvoering van Motie#21. Daarnaast heeft het projectteam in het kader van dit onderzoek vastleggingen opgezocht en gedeeld met het onderzoeksteam ter onderbouwing van de procesgang van de totstandkoming van het rapport.

Bij één onderdeel (RDW) zijn enkele verwerkingen anders gerapporteerd dan dat hoe het onderdeel deze heeft aangeleverd. Dit heeft specifiek betrekking op afkomstgerelateerde gegevens in het kader van verwerkingen van pasfoto's, documenten die burgers zelf aanleveren en interne bedrijfsvoeringsprocessen. Deze uitzonderingen worden toegelicht in eindrapport als algemeen uitgangspunten bij de toetsing (2.2.3 in het rapport), en zijn daarom herleidbaar naar de aangeleverde resultaten.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

6. Lessons learned

In dit hoofdstuk komt deelvraag 6 aan de orde: **“Wat zijn de lessons learned en eventuele verbetermogelijkheden bij de uitvoering van Motie#21?”**. De aangedragen punten door lenW beschrijven we hierna.

*) Niet alle lessons learned hebben betrekking op het object van onderzoek. Volledigheidshalve nemen we deze aangedragen punten op.

Inhoud

Samenvatting

- 1 Inleiding
- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Doelstelling
- 1.3 Afbakening
- 1.4 Leeswijzer
- 2 Aanpak
- 2.1 Bevindingen
- 2.2 Aandachtspunt
- 3 Waarborgen inventarisatie en toetsing
- 3.1 Bevindingen
- 3.2 Aandachtspunt
- 4 Waarborgen rectificeren of wissen
- 5 Totstandkoming rapportage
- 5.1 Bevindingen
- 6 Lessons learned
- 7 Verantwoording onderzoek
- 8 Ondertekening
- 9 Bijlage: managementreactie

De samenwerking met de onderdelen verliep goed

Het projectteam geeft aan dat het proces relatief soepel is verlopen en dat dienstenonderdelen goed hebben meegewerkt aan de inventarisatie.

Verbreding scope opdracht

Een negatiever punt waar het projectteam op terugkijkt is dat departementale projectteams de inventarisatie van 'risicomodellen' terloops hebben uitgebreid naar een inventarisatie naar 'alle verwerkingen'. Hierdoor moesten de onderdelen van IenW hun in eerste instantie uitgevoerde inventarisaties opnieuw uitvoeren. Het verbreden van de scope gaandeweg de inventarisatiefase heeft geleid tot vertraging en dubbel werk wat voorkomen had kunnen worden. Dat dit desondanks binnen de gestelde termijn is gelukt is positief te noemen.

Bewustzijn over beheer persoonsgegevens vergroot

De inhoudelijke leerpunten die zijn voortgekomen uit de door IenW uitgevoerde evaluatie zijn opgenomen in een afzonderlijk rapport van aanbevelingen.

Kort samengevat bevat het rapport de volgende aanbevelingen:

1. Periodieke toetsing op rechtmatigheid en behoorlijkheid door de verwerkingsverantwoordelijken;
2. Check op dataminimalisatie bij alle (nieuwe) verwerkingen;
3. Toets op noodzakelijkheid van op wetgeving gebaseerde verwerkingen;

4. Opnemen wettelijke grondslag voor verwerkingen in het verwerkingsregister;
5. Periodieke check op gebruik van nationaliteit als bijzonder persoonsgegeven;
6. Check op noodzaak van het gebruik van pasfoto's als persoonsgegeven;
7. Weglakken van (digitaal opgeslagen) afkomstgegevens die (vrijwillig) worden opgegeven in het kader van sollicitaties.

Het projectteam geeft tot slot aan dat aan dat naar aanleiding van de lessons learned van onder andere Motie#21 een aantal prioritaire acties zijn opgenomen in het Meerjarenplan van de Chief Privacy Officers. Als voorbeelden worden genoemd het sturen op actualiseren van de verwerkingsregisters en het periodiek toetsen op rechtmatigheid en behoorlijkheid.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

7. Verantwoording onderzoek

Werkzaamheden

Het onderzoek bij IenW volgde op een plenaire kick-off met alle departementen. Een senior adviseur van CDIV (Concerndirectie Informatievoorziening) en toenmalig Privacy Officer coördineerden de departementale uitvoering van Motie#21 namens IenW. De senior adviseur en huidige Chief Privacy Officer waren daarom de contactpersonen voor de documentverzameling en de interviews in het kader van dit onderzoek.

Documentverzameling geschiedde middels een *prepared by client*-lijst, waarin ruimte was voor toelichting en verwijzingen naar vastlegging per criterium uit het referentiekader. De documenten zijn geanalyseerd op de genoemde aspecten. Aanvullend heeft een interview plaatsgevonden met bovengenoemde contactpersonen.

Van het interview is een verslag gemaakt welke in het kader van wederhoor is terugggelegd. Tot slot hebben we vijf onderdelen geselecteerd om na te gaan of hetgeen in het interview en de documentatie is aangegeven ook is terug te zien in dossierstukken van de onderdelen.

Alle overeengekomen werkzaamheden zoals opgenomen in de opdrachtbevestiging zijn uitgevoerd.

Afbakening

Dit (deel)onderzoek richtte zich op de uitvoering van Motie#21 door het ministerie van IenW. Het object van onderzoek betrof de wijze waarop IenW de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21 (inventarisatie, toets en de

rectificatie of het wissen) en de rapportages van de uitkomsten naar de Kamer procesmatig hebben geborgd. Daarbij waren de sturings- en beheersingsmaatregelen die op met name departementaal niveau zijn getroffen relevant.

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van het referentiekader zoals geformuleerd in de opdrachtbevestiging. De desbetreffende hoofdstukken zijn ingeleid met de relevante criteria uit dit referentiekader.

Gehanteerde standaard

Deze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing. Dit onderzoek verschaft geen zekerheid in de vorm van een oordeel of conclusie, omdat het een onderzoeksopdracht betreft en geen controle-, beoordelings- of andere assurance-opdracht. Als hier wel sprake van was geweest, dan zouden we wellicht andere zaken hebben geconstateerd en gerapporteerd.

De opdracht is uitgevoerd conform de algemene uitgangspunten voor de uitoefening van de interne auditfunctie bij de rijksdienst. Daarbij hoort ook een stelsel van kwaliteitsborging. Een onderdeel daarvan is dat er een onafhankelijke kwaliteitstoetsing heeft plaatsgevonden op deze onderzoeksopdracht.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

[Verspreiding rapport](#)

De opdrachtgever (CIO Rijk) is eigenaar van dit rapport. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. Hoewel het rapport de context van het onderzoek zo goed mogelijk probeert te beschrijven, is het mogelijk dat iemand die de context niet (volledig) kent, de uitkomsten anders interpreteert dan bedoeld.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Voor openbaarmaking door het opdrachtgevende ministerie van door de ADR aan dit ministerie uitgebrachte rapporten gelden de voorschriften uit de Wet open overheid. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht van door de ADR uitgebrachte rapporten naar de Tweede Kamer.

Inhoud

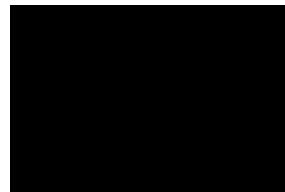
[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
 - 1.1 [Aanleiding](#)
 - 1.2 [Doelstelling](#)
 - 1.3 [Afbakening](#)
 - 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
 - 2.1 [Bevindingen](#)
 - 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
 - 3.1 [Bevindingen](#)
 - 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
 - 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

8. Ondertekening

Den Haag, **4 november** 2024

Projectleider

Auditdienst Rijk

Bijlage: managementreactie

Op de volgende pagina is de managementreactie van IenW op voorliggend deelrapport opgenomen.

Inhoud

[Samenvatting](#)

- 1 [Inleiding](#)
- 1.1 [Aanleiding](#)
- 1.2 [Doelstelling](#)
- 1.3 [Afbakening](#)
- 1.4 [Leeswijzer](#)
- 2 [Aanpak](#)
- 2.1 [Bevindingen](#)
- 2.2 [Aandachtspunt](#)
- 3 [Waarborgen inventarisatie en toetsing](#)
- 3.1 [Bevindingen](#)
- 3.2 [Aandachtspunt](#)
- 4 [Waarborgen rectificeren of wissen](#)
- 5 [Totstandkoming rapportage](#)
- 5.1 [Bevindingen](#)
- 6 [Lessons learned](#)
- 7 [Verantwoording onderzoek](#)
- 8 [Ondertekening](#)
- 9 [Bijlage: managementreactie](#)

> Retouradres Postbus 20904 2500 EX Den Haag

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
Ministerie van Financiën
Auditdienst Rijk
T.a.v. [REDACTED]
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

Bestuurskern
Concerndirectie
Informatiebeleid

Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/214054

Datum 2 augustus 2024
Betreft Managementreactie Onderzoeksrapport uitvoering
Motie#21 | Deelrapportage Ministerie IenW van juli 2024

Geachte [REDACTED]

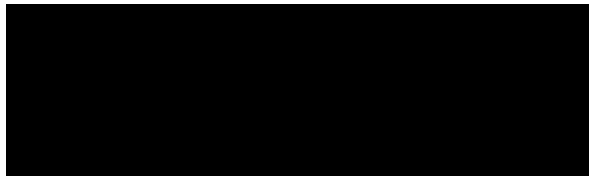
Ik dank de Auditdienst Rijk (ADR) voor het onderzoek naar de kwaliteit van de uitvoering van de motie Marijnissen voor het opruimen van vervuilde data, risicomodellen en het gebruik van nationaliteit (Motie#21) bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het rapport van de ADR en de twee bevindingen van de ADR zie ik als steun voor de kwaliteit van de uitvoering van Motie#21 bij IenW. Dat waardeer ik.

De twee bevindingen die de ADR maakt, hebben betrekking op de volledigheid van de rapportage van IenW over het onderzoek:

- De ADR constateert dat bepaalde overwegingen en consequenties in de afbakening van de scope niet expliciet benoemd zijn in het rapport. Het betreft de beschrijving van afbakening van de scope in het rapport van IenW inzake de rechtspersonen met een wettelijke taak. De ADR is van mening dat hierdoor een onvolledig beeld kan ontstaan. IenW heeft de scope gedurende het proces met CIO-Rijk en de Tweede Kamer afgestemd. Tijdens die afstemming zijn de overwegingen en consequenties in de afbakening van de scope door IenW gedeeld. IenW zal dergelijke onderbouwing in de toekomst uitgebreider in rapporten opnemen.
- De ADR concludeert in haar onderzoek dat in het rapport van IenW wordt gerapporteerd over de criteria 'onderlinge consistentie' en '(on) eigenlijk gebruik'. Die criteria zijn in het onderzoek bij IenW inderdaad onderzocht conform de beschreven aanpak in het rapport van IenW. De conclusie hiervan wordt in het rapport van IenW toegelicht en daarover heeft de ADR geen opmerkingen. De bevinding van de ADR ziet op de vastlegging en navolgbaarheid van het onderzoek naar de betreffende criteria in het rapport van IenW. IenW neemt de aanbeveling mee bij het opstellen van toekomstige rapportages.

Met vriendelijke groet,

DE DIRECTEUR INFORMATIEBELEID,

Bestuurskern
Concendirectie
Informatiebeleid

Datum
2 augustus 2024

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/214054